

Oude liefde, nieuw begin

Oude liefde, nieuw begin

Ellen van Herk

Eerder verschenen:

Zwijgen is zilver
Thuis in de Algarve
Tweede kans in Santa Luzia
Zomer in de Alentejo
Teruggekeerd verleden
Terug naar Odeceixe
Verwarring aan de Douro
Quarantaine in de Alentejo
De Algarve met verve

Schrijver: Ellen van Herk
Coverontwerp: Ellen van Herk
ISBN: 9789464053296
© Ellen van Herk

Deze roman is fictie, enige overeenkomst met bestaande personen en/of gebeurtenissen is toeval. Corval Vinhos is verzonnen, maar losjes gebaseerd op Carmim in Reguengos. Quinta Rosa bestaat echt en is te bezoeken.

Helaas is de ontvoering van Maddie McCain echt gebeurd, de ontvoering door Vera's moeder in Hedel daarentegen is fictief hoewel vergelijkbare situaties voorkomen.

Het is verboden zonder toestemming van de auteur (delen van) het boek te kopiëren of te verspreiden.

Proloog

April 1992, 's Hertogenbosch

Vera voelt de ogen van haar medeleerlingen in haar rug prikken als ze het klaslokaal uitloopt en ze merkt dat haar handpalmen klam worden van nervositeit. Ze heeft geen idee waarom ze door de secretaresse van de rector uit haar klas gehaald wordt, maar het betekent vast weinig goeds.

Haar moeder. De baby. In haar hoofd buitelen de gedachten door elkaar, maar ze durft bij geen enkele ervan langer stil te staan, bang dat ze het daarmee misschien werkelijkheid laat worden. In plaats daarvan houdt ze haar blik strak op de grond voor haar voeten gericht om maar niemand te hoeven zien en nergens anders aan te hoeven denken dan aan het patroon van de tegelvloer. Ze klemt haar kiezen zo strak op elkaar dat ze kramp in haar kaken krijgt, maar die pijn is beter dan de angst die haar in haar greep dreigt te krijgen.

Zenuwachtig volgt ze de vrouw, die zwijgend voor haar uitloopt naar haar kamer, van waar ze toegang heeft tot het kantoor van de rector. Uiteraard weet Vera net als iedere leerling op de scholengemeenschap waar het kantoor van de rector is. Over het algemeen hoeft niemand daar echter te zijn, zodat ook Vera er nog nooit eerder geweest is.

Pas als ze in het midden van het secretariaat tot stilstand komen, heft ze haar hoofd net genoeg op om op de deur in de tussenwand het koperen plaatje met de naam van de directeur erop te kunnen zien.

‘Ga maar naar binnen, hij verwacht je.’

Mathilde Smeets, de ongeveer vijftigjarige vrouw die zeker al twintig jaar als secretaresse op de scholengemeenschap werkzaam is, glimlacht bemoedigend naar Vera, maar ontwijkt vervolgens haar blik door zich snel af te wenden en haar plaats achter het grote bureau in te nemen. Ter overvloed wijst ze naar de deur in de achterwand van haar kamer.

Vera knikt zwijgend. Haar keel is kurkdroog. Ze heeft het gevoel dat er geen geluid uit komt als ze een poging doet iets te zeggen. Ze houdt dan ook maar haar mond en legt een trillende hand op de deurkruk.

Even sluit ze haar ogen, vurig hopen dat iemand komt zeggen dat er een vergissing is gemaakt en dat zij hier helemaal niet hoeft te zijn, maar het blijft angstwekkend stil. Uiteindelijk kan ze niet langer blijven staan en duwt ze met tegenzin de hendel omlaag. Aarzelend doet ze een stap vooruit en zodra ze over de drempel is, ziet ze de vertrouwde gestalte van Oscar Kreemers. Behalve rector van de grote scholengemeenschap geeft hij tevens Nederlands aan de havo en vwo leerlingen in de bovenbouw, waar zij er een van is.

Hij zit breed en stevig achter een groot eikenhouten bureau, waar hij deels schuil gaat achter een computer, maar direct als hij haar binnen hoort komen, kijkt hij op. Zodra ze de blik op z'n gezicht ziet, weet ze dat er iets vreselijks gebeurd is. De gewoonlijk vrolijk glinsterende ogen staan ongebruikelijk serieus en ze krijgt spontaan kippenvel over haar gehele lijf.

'Doe de deur maar achter je dicht, Vera en kom hier zitten.'

Zelfs z'n stem klinkt ernstiger dan ze ooit gehoord heeft als hij op een van de twee stoelen wijst, die voor z'n bureau staan. Terwijl zij met trillende knieën plaatsneemt, schuift hij ondertussen het toetsenbord iets van zich af, zodat hij z'n ellebogen op het bureaublad kan zetten en haar van over z'n gevouwen handen heen ernstig kan aankijken.

Vera gaat nerveus op het puntje van de stoel zitten en klemt haar handen tussen haar benen, zodat het niet opvalt dat ze beven. Ze waagt een snelle blik in de richting van de rector, maar als ze zijn serieuze gezicht ziet, kijkt ze snel weer naar haar schoot en bidt geluidloos dat wat het ook is, het niet is wat ze nu denkt.

'Ik vrees dat ik slecht nieuws heb voor je,' vervolgt hij.

Ze bijt op haar lip bij die woorden en voelt hoe ze begint te bibberen.

'Vera?'

Ze heft langzaam haar hoofd en pas als ze in staat is hem aan te kijken, gaat hij verder.

'De politie is hier op school, ze willen je spreken. Ze hebben je moeder gevonden, bij het spoor. Ze is aangereden door een trein, het spijt me vreselijk voor je.'

De kou van even eerder was nog niets vergeleken met wat ze nu voelt. Ze trilt over haar hele lijf en zelfs haar tanden klapperen terwijl ze probeert te verwerken wat de rector zegt. Ze merkt niet dat de rector een knop op z'n telefoon indrukt en Mathilde roept, ze kan alleen maar naar het bureaublad staren en ziet het langzaam dichterbij komen.

Het eerste wat ze weer duidelijk ziet, is het bezorgde gezicht van Mathilde en ze slaakt een trillerige zucht als ze het koude glas tegen haar lippen voelt.

'Drink maar even wat,' Mathilde knikt haar zo geruststellend mogelijk toe en beschaamd en verward tegelijk probeert Vera een slok te nemen.

'Gaat het weer een beetje?'

Vera voelt een warme hand op haar schouder en het liefst zou ze haar hoofd erop leggen en in huilen uitbarsten, maar ze slaagt er nog net in te knikken, terwijl ze haar ogen stijf dicht doet. Het laatste wat ze zich kan

herinneren is de opmerking over haar moeder en het spoor en al heeft de rector het niet met zoveel woorden gezegd, ze weet zeker dat het haar moeder dit keer gelukt is.

‘Is ze dood?’

Ze krijgt het nog net tussen haar samengeperste lippen door en zet zich inwendig schrap voor het antwoord. Nog voor de rector iets kan zeggen, voelt ze Mathilde’s handen op haar schouders en onwillekeurig leunt ze iets naar achteren. Het feit dat iemand zich om haar bekommert, hoe miniem misschien ook, voelt ondanks alles goed. Ze kan zich de laatste keer niet heugen dat iemand haar heeft beetgehouden.

‘Helaas wel ja.’

De stem van Kreemers klinkt zo vol medeleven dat ze opnieuw moet slikken en ze voelt de tranen in haar ogen springen.

‘De politie is op zoek naar andere familie, maar volgens mij heb je geen contact met je vader of wel? Hij staat nergens in je schooldossier vermeld.’

‘Dat klopt,’ haar stem is zo schor dat ze hem nauwelijks herkent als die van haarzelf en ze schraapt haar keel.

‘Ik heb geen idee waar hij is,’ vervolgt ze dan iets luider, ‘ik heb hem nooit gekend. Hij is bij ons weggegaan toen ik nog een baby was.’

Ze wil niet denken aan de vele keren dat ze haar moeder naar hem heeft gevraagd en de even zovele keren dat ze geen concreet antwoord van haar heeft gekregen. Ook daarvoor is het nu te laat.

‘En de vader van de baby? Weet je waar we hem kunnen vinden?’

Vera’s hoofd schiet omhoog. De baby! Heeft haar moeder de baby meegenomen terwijl ze naar het spoor ging? Oh mijn hemel, waarom heeft ze toch niet ingegrepen? Ze had direct toen ze de baby zag actie moeten ondernemen, maar omdat haar moeder voor het eerst in jaren gelukkig leek, had ze willens en wetens gedaan alsof het goed was, al had ze beter moeten weten. Waarom heeft ze dan ook de baby meegenomen? Nu is het haar schuld.

‘Ik weet niets van een baby,’ fluistert ze wanhopig, ‘wat voor baby?’

Wat zal er met haar gebeuren als iemand ontdekt dat ze afwist van de baby? Is zij dan ook schuldig aan ontvoering? Of minimaal medeplichtig? En wat dan? Kunnen ze haar daarvoor naar de gevangenis sturen? Ze wilde alleen maar dat haar moeder gelukkig was, meer niet.

‘Een baby van een paar maanden oud,’ vervolgt Kreemers ondertussen.

'Ze is door de trein met kinderwagen en al een aantal meters meegesleept en heeft het helaas ook niet overleefd.'

De protesterende kreet van Mathilde dat Vera dit niet op zo'n manier hoeft te horen, overstemt de wanhopige kreun van Vera bij het wel heel duidelijke beeld dat Kreemers schetst. Ze bijt zo hard op haar lip dat ze bloed proeft als de droeve waarheid tot haar doordringt.

'M'n moeder had geen baby,' brengt ze moeizaam uit, 'tenminste, niet meer. Vijf jaar geleden is m'n babyzusje overleden, wiegendood noemden ze het.'

'Zoals je ongetwijfeld weet is er eind vorige week een baby verdwenen bij de Aldi in Hedel in een rode buggy, het was continu op het nieuws. Dat is vlakbij jullie huis. Als jouw moeder zelf geen baby had, zou het kunnen zijn dat het om hetzelfde kind gaat. De politie vermoedt dat je moeder het ontvoerd heeft. Ze willen met je praten, maar ik heb gezegd dat we je eerst zelf wilden vertellen wat er gebeurd is. Ze wachten op je in de hal.'

De stem van de rector klinkt weliswaar nog vol medeleven, maar Vera hoort ook het eerste spoortje achterdocht. Ze durft hem niet aan te kijken, bang voor wat ze op z'n gezicht zal zien. Als hij haar al vol weezin aankijkt, wat zullen anderen dan wel niet doen?

'Mathilde, wil jij hen halen? Ze kunnen mijn kantoor gebruiken, ik moet toch zo lesgeven.'

Vera hoort hoe hij z'n stoel naar achteren rijdt en opstaat, maar ze blijft ineengedoken zitten en terwijl beide volwassenen de kamer verlaten, kan ze zichzelf alleen maar verwijten maken. Er zit zo'n brok in haar keel dat ze nauwelijks kan ademhalen. Het feit dat haar moeder dood is, is al amper te bevatten, maar dat ze de baby heeft meegenomen, dat kan ze nooit meer goedmaken.

De twee politiemensen, een wat oudere man en een jonge vrouw, die een paar minuten later het kantoor van de rector binnen komen stappen, proberen zo vriendelijk mogelijk te zijn, maar Vera voelt maar al te goed hun wantrouwen. Hoewel de vrouwelijke agent een meelevende hand op haar schouder legt, heeft ze niet het gevoel dat het werkelijk gemeend is of dat de vrouw in enig opzicht in haar geïnteresseerd is. De vraag die zij beantwoord willen hebben, is of haar moeder inderdaad de baby heeft gestolen en zo ja, waarom zij daar dan niets aan heeft gedaan.

In eerste instantie probeert Vera nog te ontkennen, maar tenslotte geeft ze het op en slaakt een vertwijfelde kreet.

'Oké dan, ja, m'n moeder heeft die baby gestolen!'

Ze kijkt naar de twee agenten en maakt een wanhopig gebaartje.

‘Natuurlijk weet ik dat ze dat niet had mogen doen, maar ze leek weer even gelukkig en dat was ze al jaren niet meer. Niet meer sinds m’n kleine zusje dood ging! Ik wilde alleen maar dat ze weer lachte,’ besluit ze met een snik.

Ze ziet de blik die de twee politiemensen uitwisselen en schudt vol zelfverwijt en machteloosheid haar hoofd.

‘Ik weet ook wel dat ik iets had moeten doen,’ geeft ze toe, ‘maar jullie weten niet hoe het is als je moeder vijf jaar lang als een treurende zombie door het huis loopt. Misschien had ze beter gelijk met m’n zusje kunnen sterven, ze heeft sinds die dag nooit meer gelachen tot ze die baby mee nam. Ze was er zo gelukkig mee. Natuurlijk wist ik dat het niet goed was, maar ik was zo bang dat ze weer zo verdrietig zou worden als ik het kind zou afpakken...’

De tranen rollen nu over haar wangen en ze slaat haar handen voor haar gezicht.

‘Het spijt me vreselijk,’ brengt ze nog uit, ‘ik begrijp niet waarom ze de baby heeft meegenomen naar het spoor, echt niet. Dat heb ik uiteraard nooit gewild, snap dat dan! Ik wilde alleen maar dat m’n moeder weer blij was, zoals vroeger.’

Ze sluit haar ogen om de agenten niet meer te zien, die nu ongetwijfeld vol walging en afschuw naar haar kijken en mist daardoor de werkelijk geëmotioneerde blik van de vrouw, die met medelijden naar Vera kijkt en vol ongeloof haar hoofd schudt.

‘We moeten Jeugdzorg voor je inschakelen, Vera. Je bent nog minderjarig, dus je kunt niet in je eentje terug naar huis. Of is er familie waar je terecht kan?’ vraagt ze voorzichtig.

Vera hoort de woorden, maar het dringt nauwelijks tot haar door dat ze voor haar bedoeld zijn.

‘Vera? Heb je nog familie waar je heen kan?’ dringt de vrouw aan.

‘Ik heb alleen een tante, een zus van m’n moeder,’ fluistert ze, ‘maar die woont in de buurt van Rotterdam. Ik kan best voor mezelf zorgen, dat doe ik al jaren, m’n moeder ...’

Haar stem sterft weg. Hoe kan ze nu toegeven dat haar moeder al sinds de dood van haar babyzusje niet veel meer deed in huis. Dat ze zich nergens meer voor interesseerde en op de meeste dagen amper haar bed uitkwam. Het voelt alsof ze haar een trap nageeft.

‘Ik geloof best dat je jezelf kan redden, maar je bent nog minderjarig. We mogen je niet alleen naar huis laten gaan als er geen volwassene is, die voor je zorgt.’

De stem van de vrouw klinkt verontschuldigend.

'We nemen je voorlopig wel mee naar het bureau tot we iemand hebben gevonden, die zich over je kan ontfermen. Ga je mee?'

'Word ik gearresteerd?'

Angstig opent Vera haar ogen en kijkt van de een naar de ander. Haar handen klemmen zich om de zitting van de stoel en ze heeft het gevoel dat ze elk moment kan opspringen om er vandoor te gaan.

'Nee, maar we moeten nog wel het een en ander van je weten. Ga je mee?' houdt de vrouw vriendelijk, doch vastberaden aan.

Gelaten schuift Vera haar stoel naar achteren en geflankeerd door de twee politiemensen loopt ze even later door de gangen naar de uitgang van de school. Helaas is het net pauze, zodat er tientallen leerlingen in de gangen aanwezig zijn en terwijl ze langslopen, hoort Vera het gemompel en gefluister. Ze blijft strak naar haar voeten kijken om de gezichten van haar medeleerlingen maar niet te hoeven zien. Door de situatie thuis is ze al jaren niet meer echt bevriend met wie dan ook en ze weet maar al te goed dat de meeste van haar klasgenoten haar maar raar vinden omdat ze buiten schooltijd nooit aansluiting zoekt. Hoe zou ze hen kunnen uitleggen hoe het is om alleen thuis te wonen met een moeder die zich nauwelijks van haar bestaan bewust is? Erger nog, een moeder die amper in staat is zichzelf uit bed te slepen, laat staan haar dochter te verzorgen. Zodra Vera thuis is, moet ze naast haar huiswerk meestal ook nog het volledige huishouden doen, zodat er gewoon geen tijd is voor buitenschoolse activiteiten. Ook heeft ze nooit iemand mee naar huis durven nemen, bang daar een zwaar depressieve moeder aan te treffen of erger nog, een dronken moeder. Dan maar liever alleen. Nu zou ze willen dat er tussen al die gezichten in elk geval één echte vriendin zit, maar zelfs dat is niet het geval, weet ze.

Voor de deur van school wordt ze op het parkeerterrein op de achterbank van de politieauto gezet en als ze het parkeerterrein afrijden, slaakt ze een wanhopige zucht. Ongetwijfeld komen ze er op school al snel achter wat er gebeurd is, niet alleen dat haar moeder zelfmoord heeft gepleegd, maar ook dat haar moeder degene is die vier dagen eerder de baby heeft weggenomen. Ze moet er niet aan denken om morgen weer naar school terug te gaan, maar ze is bang dat er weinig anders op zit. Ze moet nog anderhalf jaar, dan doet ze eindexamen en kan ze alles achter zich laten, maar dat duurt nog eeuwen.

Hoofdstuk 1

2019, de Alentejo, Portugal

Hoewel Vera op weg is naar haar werk kan ze het niet laten te stoppen als ze langs een plek komt waar de Portugese *descortiçadores* bezig zijn.

Hoewel ze inmiddels al zo'n vijf jaar in de Alentejo woont en ze het al diverse keren heeft gezien, vindt ze het schillen van de kurkeiken nog steeds een fascinerend gezicht. Op dit moment is er een groep van zo'n vijf mannen bezig van een aantal kurkeiken de bast te verwijderen. Ze zijn verdeeld in groepjes van twee en drie, afhankelijk van de kurkeik waar ze mee bezig zijn. Het verwijderen van de bast gebeurt volledig met de hand. Twee mannen staan op ladders, een ander balanceert op een dikke zijtak, terwijl de rest op de grond staan. Ze zwaaien geroutineerd met hun bijlen en pellen de schors van de eik zonder de boom te beschadigen, een vaardigheid die vaak van generatie op generatie wordt overgedragen.

Hoewel het nog geen middag is, is de temperatuur al opgelopen tot rond de dertig graden en Vera zou voor geen goud met de mannen willen ruilen. Gedurende twee à drie maanden zijn ze van vroeg in de ochtend tot 's avonds non-stop bezig met de kurkoogst en het enige wat in de loop der jaren in het hele proces is veranderd, is de ladder. Was die vroeger nog van hout, tegenwoordig is deze van aluminium. De rest van het handwerk is al eeuwenlang ongewijzigd.

Het oogsten van de kurk is een karwei dat zeer zorgvuldig moet gebeuren. Elke verkeerde bijlslag kan tot beschadiging van de boom leiden en dat moet hoe dan ook voorkomen worden. Het is van het grootste belang de boom in perfecte conditie te houden zodat de volgende oogst niet in gevaar komt.

Portugal heeft de meeste kurkbomen ter wereld en de kurkoogst is dan ook een belangrijke economische pijler. Grote delen van de Alentejo zijn bedekt met *montados*, kurkbossen, die kenmerkend zijn voor de regio.

Net geschilde kurkeiken zijn herkenbaar aan de oranjerode kleur van de kale stam. Hierop wordt met witte verf het jaartal gekalkt waarin ze geschild zijn, zodat duidelijk is wanneer er opnieuw geoogst kan worden.

Het duurt negen jaar voor de bast, die van binnenuit groeit, zodat het cijfer zichtbaar blijft, weer dik genoeg is op opnieuw te oogsten. Het is niet voor niets dat er wordt gezegd dat een kurkboer geen bomen plant voor zichzelf maar voor volgende generaties. Een boom kan pas na circa vijfentwintig jaar voor het eerst worden geschild, maar daarna elke negen jaar zolang als de boom groeit en gezond is. Het is een product waar men een lange adem voor nodig heeft, maar tevens een die volgende

generaties jaren, zo niet eeuwenlang kan voorzien van een inkomen. Het groepje bomen waar de mannen nu mee bezig zijn, stelt weinig voor vergeleken met andere gebieden waar uitgestrekte kurkeikbossen zijn, maar toch is en blijft het een fascinerend gezicht.

Het gezoem van een bij, die haar open raam heeft gevonden en nu in de auto rondvliegt, doet haar opschrikken uit haar mijmeringen. Een blik op het klokje op het dashboard maakt haar duidelijk dat ze moet ophouden zich als een toerist te gedragen. Ze wordt op haar werk verwacht en als ze nu niet opschiet, is ze te laat met alle gevolgen van dien.

Zonder nog langer te aarzelen start ze haar motor en rijdt de weg op in de richting van de wijncoöperatie net buiten Reguengos, waar ze werkt. Over een kwartier staat daar een groep van zo'n dertig toeristen voor de poort en het is haar taak hen rond te leiden en hopelijk aan het eind van de tour tijdens de proeverij een flinke hoeveelheid wijn te verkopen.

De coöperatie is groot en nauwelijks te vergelijken met de biologische wijngaard waar ze in de Algarve haar eerste ervaring met wijn maken heeft opgedaan en soms betreurt ze het dat het er allemaal zo machinaal aan toegaat. Het is echter juist die grootte, die haar de mogelijkheid biedt vrijwel fulltime het hele jaar rond als gids te werken en dat is heel wat waard in een streek waar de banen nu eenmaal niet voor het oprapen liggen.

De rondleiding begint zoals altijd met een korte video die in tien minuten tijd het hele productieproces laat zien, zodat de mensen alvast een beeld hebben van wat er allemaal komt kijken bij het maken van wijn.

Aansluitend wordt er een korte wandeling gemaakt door een deel van de aangrenzende wijngaard, waarna de groep een bezoek brengt aan de productieruimte. In deze grote loods staan de gigantische roestvrijstalen wijnvaten opgesteld, variërend in inhoud van vijfduizend tot zelfs vijftigduizend liter.

Het geheel oogt door al het roestvrijstaal in combinatie met de wit betegelde wanden en vloer bijna steriel, maar de kenmerkende geur van gistende druiven is bijna bedwelmend. Dit vormt een groot contrast met de kille uitstraling van de productielijn en levert altijd weer dezelfde verraste uitroepen op. In een apart gedeelte staan de eikenhouten vaten voor de *reserva* wijnen, die er op hun manier even indrukwekkend uitzien al zijn de meeste vaten beduidend kleiner.

De toeristen kijken nieuwsgierig en vol ontzag naar de boven hen uit torende vaten en Vera beantwoordt geduldig hun vragen, waarna ze de groep voorgaat naar de ruimte waar de proeverij wordt gehouden.

Ze glimlacht naar een passerende collega, die haar toeknikt.

‘Miguel wil je straks spreken,’ zegt hij in het voorbijgaan, doelend op de directeur van de onderneming. Ze steekt haar duim hand op als teken dat ze het begrepen heeft, maar leidt eerst haar groep naar de diverse tafels waar ze hen uitnodigt plaats te nemen voor de daadwerkelijke proeverij.

Voor de meeste mensen is dit het belangrijkste deel van de rondleiding en dat geldt niet in het minst voor de kassa van de wijncoöperatie.

Twee keurig geklede meisjes komen direct met glazen en flessen aan en het volgende half uur vliegt voorbij terwijl ze met behulp van haar twee Portugese collegaatjes de mensen laat proeven, informatie verschaft over de diverse wijnen, de prijzen en uiteraard de bestelmogelijkheden.

Als de touringcar uiteindelijk de parkeerplaats afrijdt, slaakt ze een zucht van tevredenheid. Diverse mensen hebben flinke bestellingen geplaatst en ze loopt met een aanzienlijke stapel ingevulde orderformulieren naar het kantoor om ze over te dragen aan haar collega, die verantwoordelijk is voor de uiteindelijke verzending van de bestellingen.

‘Zo, je hebt goed je best gedaan.’

Therese trekt waarderend haar wenkbrauwen op bij het zien van de niet onaanzienlijke hoeveelheid en Vera grinnikt even.

‘Tja, ze waren behoorlijk kooplustig, dat is wel eens anders. Ik ben even bij Miguel, ik begreep dat hij me wilde spreken.’

Ze maakt een beweging met haar hoofd in de richting van het kantoor van hun baas en Therese knikt direct.

‘Ja, iets over een nieuwe medewerker geloof ik, meer weet ik er ook niet van.’

‘Oké, ik ben benieuwd.’

Vera heeft geen idee wat zij daarmee te maken heeft, maar gaat er vanuit dat ze daar snel genoeg achter komt als ze Miguel spreekt.

Miguel kijkt direct op van z’n toetsenbord als hij de deur open hoort gaan en zodra hij Vera in de opening ziet staan, wenkt hij haar naar binnen. ‘Vera, ga zitten.’

Hij wijst op een van de twee stoelen aan de andere kant van z’n bureau en terwijl ze ernaar toe loopt, vraagt ze zich af wat hij van haar wil.

Ze werkt inmiddels zo’n vier jaar voor het bedrijf, maar de persoonlijke gesprekken, die ze met Miguel heeft gevoerd in die tijd, zijn op de vingers van een hand te tellen.

'Bevalt het je nog steeds bij ons?' opent Miguel het gesprek.

Onwillekeurig schrikt Vera. Razendsnel gaat ze in haar hoofd na of er iets is gebeurd dat aanleiding geeft tot deze vraag, maar er schiet haar niets te binnen.

'Ja zeker, ik heb het prima naar m'n zin. Er is toch niets?' wil ze enigszins onzeker weten.

'O nee, zeker niet, het gaat prima,' Miguel schudt snel z'n hoofd, 'maak je geen zorgen, ik ben hartstikke tevreden. De rondleidingen lopen prima en de inkomsten zijn boven verwachting moet ik zeggen.'

'Gelukkig,' Vera herademt, maar trekt dan vragend haar wenkbrauwen op, want al met al heeft ze nog steeds geen idee waarom ze hier zit.

'Volgende week komt er een stagiaire van de Wageningen Universiteit,' vervolgt Miguel.

Het duurt even voor Vera snapt wat hij zegt, want de verhaspeling van het Nederlands in het Portugees klinkt zo vreemd dat ze bijna in de lach schiet als het tenslotte tot haar doordringt wat hij bedoelt.

'Ah, een Nederlandse dus,' begrijpt ze.

'Mooi. De universiteit van Wageningen staat goed aangeschreven, al heel lang.'

'Ja, dat heb ik begrepen,' stemt Miguel in.

'De bedoeling is dat ze hier gedurende de gehele oogstperiode is en blijft tot Kerst. In principe zal je niet veel met haar te maken hebben. Ze loopt voornamelijk in de wijnmakerij en in de wijngaarden mee, maar ik denk dat het handig is als ze op haar eerste dag met een rondleiding meegaat om te zien hoe het hier toe gaat. Bovendien kan ik me voorstellen dat het voor haar prettig is als er iemand in de buurt is die Nederlands spreekt, dus ik hoop dat je indien nodig als aanspreekpunt voor haar wilt dienen. Ik vermoed dat ze geen Portugees spreekt.'

'Nee, wie wel?' Vera grinnikt even.

'Ze zal ongetwijfeld Engels spreken. Volgens mij is dat zo langzamerhand op bijna alle Nederlandse universiteiten de voertaal aan het worden, maar indien nodig help ik haar graag. Geen enkel probleem. Misschien is het inderdaad wel prettig voor haar als er iemand rondloopt die Nederlands spreekt als ze daar behoefte aan heeft. Is er al onderdak voor haar geregeld?' wil ze dan weten.

'Ja, we hebben een kamer voor haar geregeld bij Estevão. Bedankt, dat was het dan.'

Hij draait zich al weer half naar z'n computer als teken dat het gesprek is afgelopen en Vera schuift haar stoel naar achteren en loopt na een korte groet het kantoor weer uit.

Buiten op de gang herademt ze. Al werkt ze hier al vier jaar en krijgt ze nooit klachten, het is fijn om eens onomwonden te horen dat de grote baas tevreden is. Dat geeft toch een lekker gevoel.

De komst van de stagiaire schuift ze al weer als niet echt ter zake doend uit haar gedachten. Zoveel zal ze niet met het meisje te maken hebben, vermoedt ze. Ze merkt het wel als het de stagiaire in het Engels niet gaat lukken, maar er is met name op kantoor een redelijk aantal mensen dat redelijk Engels spreekt, dus het zal zo'n vaart niet lopen.

Ze kijkt door het raam naar de parkeerplaats en ziet een touringcar aan komen rijden. Dit houdt in dat haar tweede rondleiding op het punt staat te beginnen, zodat ze zich snel naar de receptie haast, net op tijd om haar groep daar op te vangen.

De zon gaat al bijna onder als Vera later dan gewoonlijk na een bijzonder uitgelopen laatste rondleiding de oprit van *Monte Fereiro* oprijdt. De oude witblauw geverfde boerderij ligt in de buurt van het Alqueva stuwmeer en zoals de naam al aangeeft iets hoger dan het omringende landschap, zodat ze een schitterend uitzicht hebben op alle omringende olijfgaarden, wijngaarden, kurkeiken en inmiddels leeggehaalde graanvelden.

De vader van Fabio heeft gedurende het jarenlange ontwikkelingsproces van het stuwmeer een groot deel van de landerijen aan een buurman verkocht, zodat er nog maar een paar hectare bij de boerderij hoort, maar dat is meer dan voldoende voor een moestuin, een kleine wijngaard, fruitbomen alsmede voldoende olijfbomen voor eigen gebruik en een tiental kurkeiken.

Het dichtstbijzijnde huis staat zo'n kilometer verderop langs hetzelfde pad, maar is onzichtbaar en al vond ze dat in het begin ver weg, inmiddels weet ze niet beter meer en geniet ze dagelijks van de rust, zeker na de drukte op haar werk.

Zodra ze haar portier opent, dringt de geur van vlees dat gegrild wordt tot haar door en direct begint haar maag hongerig te rommelen. Ze is blij dat Fabio al met het eten is begonnen. Na zo'n lange en best vermoeiende dag wil ze het liefst niet direct thuis ook weer aan de slag.

Omdat Fabio veel van z'n houtbewerkingsactiviteiten doet in de loods die bij de oude boerderij hoort, is hij een groot deel van de dag op het terrein aanwezig en ze heeft zeker niet te klagen over de hoeveelheid dagelijkse werkzaamheden die hij voor z'n rekening neemt. Toch ervaart ze het elke keer weer als een soort cadeautje, zeker na zo'n uitputtende dag als vandaag.

Het liefst zou ze direct doorlopen naar de veranda aan de achterkant om daar op haar gemak neer te ploffen, maar ze besluit eerst haar keurige en nog schone werkkleding te verruilen voor iets dat meer casual is.

Zo voorkomt ze eventuele vlekken op de witte blouse van haar bedrijfskleding. In plaats van achterom te lopen, gaat ze dan ook door de voordeur naar binnen. In de schemerige slaapkamer waar de luiken maar minieme straaltjes zonlicht doorlaten, verwisselt ze snel haar nette blouse en rok voor een eenvoudige korte broek en T-shirt, waarna ze in een paar eenvoudige slippertjes schiet en via de keuken de achterdeur doorgaat, zodat ze op de veranda uitkomt.

'Oi!'

Er verschijnt een glimlach op haar gezicht als ze de Portugees ziet, die bij de barbecue bezig is. Zodra hij haar groet hoort, draait hij zich naar haar toe en lacht vol warmte terug. Zoals veel Portugezen is hij niet groot, nauwelijks zes centimeter langer dan zichzelf, maar wel gespierd door de lichamelijke arbeid die hij dagelijks verricht. Hij maakt houten meubels, maar zaagt en klooft ook complete boomstammen tot hardhout wat hij rechtstreeks aan particulieren in de omgeving levert.

Inmiddels heeft hij z'n werkkleding omgewisseld voor een korte broek met T-shirt en aan z'n nog enigszins natte haren te zien, is hij nog niet heel lang geleden onder de douche vandaan gekomen. Omdat z'n haren nog nat zijn, lijken ze donkerder, maar ze weet dat ze met name aan z'n slapen beginnen te grijzen. Dat doet echter niets af aan het feit dat ze hem nog steeds aantrekkelijk vindt.

Ze is dan ook nog elke dag blij dat ze de moed heeft kunnen opbrengen om zich voor hem open te stellen ondanks haar eerdere ervaringen en uiteindelijk met hem mee is verhuisd naar de Alentejo.

'Je bent laat, drukke dag gehad?'

Hij laat even de barbecue voor wat hij is. Ze herkent platgedrukte kip en ruikt de *piri-piri* als ze een snelle blik op het rooster achter hem werpt en slaakt een tevreden zucht.

Fabio drukt een zoen op haar voorhoofd, terwijl hij tegelijkertijd met een hand haar stijf geworden nekspieren masseert, terwijl hij in z'n andere hand een geopend flesje bier vast heeft. Even laat ze genietend haar hoofd op z'n schouder rusten en snuift tegelijkertijd de geur op die zo bij Fabio hoort. Ondanks dat hij net gedoucht heeft, ruikt ze nog steeds zaagsel, maar nu niet vermengd met zweet, zoals wanneer hij aan het werk is, maar met de geur van houtskool en de pittig gekruide kip.

Langzaam voelt ze de spanning uit haar nek wegtrekken en ze slaakt een zucht van voldoening. Het aroma van het gegrilde vlees zorgt ervoor dat haar maag opnieuw luid begint te rommelen en lachend doet ze een stap achteruit.

‘Ik heb duidelijk honger,’ merkt ze op.

Ook Fabio lacht en wijst dan naar een al geopende fles wijn op de lange houten tafel, die hij kort na hun verhuizing naar de boerderij zelf heeft gemaakt en groot genoeg is voor een flink gezelschap, al zijn ze meestal maar met z’n tweetjes.

‘Neem een glas wijn en ga lekker zitten, de kip is over een paar minuutjes klaar.’

Dankbaar dat ze niets meer hoeft te doen en blij dat ze bijna haar rammelende maag tevreden kan stellen, laat Vera zich op de bank vallen. Met een zucht van verlichting schopt ze haar slippers uit, zodat ze de koele tegels onder haar voeten voelt en schenkt een glas witte wijn voor zichzelf in. Ze pikt een stuk tomaat uit de salade, die al op tafel staat, gevolgd door een snee van het heerlijke Alentejaanse brood, die ze royaal met sardienpaté besmeert en kijkt tevreden toe hoe Fabio met handige bewegingen de kip voor een laatste keer omdraait en nogmaals besmeert met piri-piri olie en de *molho picante*, een geheim familie recept. Bij de geur alleen al loopt het water in haar mond en ze kan bijna niet wachten tot het vlees klaar is. De ondergaande zon zorgt voor een schitterend kleurenspeel en ze merkt dat ze helemaal tot rust komt.

‘Ik heb geen aardappels gebakken.’

Hij knipt met een vleesschaar behendig de kip boven een groot bord in stukken en neemt dan met bord en al tegenover haar aan tafel plaats.

‘Geeft niets, brood, salade en kip is wat mij betreft helemaal prima,’ vindt Vera, gretig naar een kippenvleugel grijpend.

Het ding is nog zo heet dat ze het amper kan vasthouden, maar ze slaagt er toch in er met haar mes een eetbaar stuk af te snijden en kreunt bijna van genot als ze een hap neemt.

‘Heerlijk mals en lekker pittig,’ concludeert ze vol waardering.

‘Daar was ik inmiddels wel aan toe. Wat een dag!’

Nu haar eerste honger is gestild met een paar stukken brood en een stukje kip kan de rest van de kip nog wel even wachten en ze glimlacht over haar bord heen naar Fabio.

Ze heeft de Portugees een jaar of acht eerder ontmoet in de Algarve, waar hij tijdelijk in de bouw werkte op de luchthaven van Faro, terwijl zij bij een van de vele autoverhuurbedrijven in dienst was.

Inmiddels wonen ze al vijf jaar samen in Fabio's ouderlijk huis in de Alentejo. Z'n vader is jaren eerder overleden, lang voor Vera Fabio ontmoette en z'n moeder is kort na hun terugkeer naar Évora verhuisd.

Daar woont ze bij Fabio's zus en diens man en past op de kleinkinderen als haar dochter en schoonzoon werken, een regeling die voor alle partijen naar tevredenheid is.

De eerste maanden in de Alentejo waren voor Vera lastig geweest.

Gewend als ze was aan de drukte van de Algarve vond ze het vreselijk stil. *O sossegado*, zoals de Portugezen de stilte en leegte in het gebied noemen, vloog haar af en toe aan, maar naarmate ze wat mensen leerde kennen, een tijdelijk baantje vond in een restaurant in Monsaraz en vervolgens bij de wijncoöperatie waar ze nu nog werkt, is ze het leven in de rustige streek juist steeds meer gaan waarderen.

De authentieke sfeer, het schitterende landschap, de mooie, oude stadjes en dorpjes en niet te vergeten het dichtbij gelegen Alqueva stuwmeer zijn haar inmiddels vertrouwd en zelfs dierbaar en ze kan maar al te goed begrijpen dat Fabio er naar terug wilde. Zelf moet ze er nu ook niet meer aan denken om terug te keren naar de drukke Algarve, hoewel ze het 's winters nog wel erg stil kan vinden, maar ook daar begint ze inmiddels aan te wennen. Bovendien is er in en rond de oude boerenwoning altijd wel iets te doen, zodat ze zich nooit hoeft te vervelen.

In de afgelopen jaren hebben ze Fabio's ouderlijk huis enigszins naar hun smaak aangepast en een beetje gemoderniseerd. Het is echter nog steeds een authentieke Alentejaanse *monte* met de karakteristieke brede schoorsteen in de keuken, groot genoeg om een heel varken in te braden, een paar hectare grond en een afgezet stuk waar zo'n dertig kippen lopen te scharrelen, die hen voorzien van eieren en regelmatig een stuk vlees. Het geheel oogt wellicht wat rommelig, het is absoluut niet luxe, maar het is wel dé plek waar ze zich thuis voelt en zich volledig kan ontspannen.

Als ze eerlijk is, moet ze zichzelf bekennen dat dit eigenlijk het enige, echte thuis is wat ze ooit heeft gekend en dat komt met name door Fabio, die haar vanaf het begin heeft genomen zoals ze is en langzaam door haar verdedigingsmuur is heen gebroken.

Onder tafel voelt ze Fabio's voet tegen de hare en als ze opkijkt en hun blikken elkaar ontmoeten, glimlacht ze traag. Ze voelt zich vanaf het begin heerlijk op haar gemak bij de kalme Portugees, die niets van haar lijkt te verwachten. Dat is een welkome afwisseling na jaren van kortdurende relaties, die steevast weer in een teleurstelling eindigden en al springen de vonken er niet vanaf, ze is nog elke dag blij naast hem wakker te

worden. Verliefdheid en vlinders worden sowieso zwaar overschat, vindt ze. Het feit dat je als je verliefd bent alle realiteit uit het oog verliest, leidt meestal alleen maar tot ellende. Het is veel belangrijker om goede vrienden te zijn, een rustige stabiele basis met wederzijds respect en genegenheid, misschien minder spannend maar een stuk beter voor haar gemoedsrust. Het heeft haar jaren en diverse sessies met therapeuten gekost om ervaringen uit het verleden een plaats te geven en uit te vinden waar zij zich het prettigst bij voelt en dat is een rustige relatie zonder verrassingen. Ook al is dat af en toe misschien wat saai, het is in elk geval overzichtelijk.

‘Je kijkt peinzend,’ constateert Fabio, haar met z’n voet een duwtje tegen haar kuit gevend, zodat ze opschrikt uit haar gedachten.

‘Klopt,’ geeft ze volmondig toe, ‘ik zat aan ons te denken.’

Zwijgend trekt hij enkel even z’n wenkbrauwen wat op en ze vervolgt, ‘dat ik nog steeds blij ben dat ik je ontmoet heb en dat ik hier mag wonen, bij jou, in de Alentejo.’

Ze maakt een gebaar om zich heen en slaakt zo’n diepe zucht dat Fabio onwillekeurig in de lach schiet.

‘Is dat een zucht van voldoening?’ wil hij weten.

‘Absoluut, ik zou nergens anders willen zijn.’

Ze laat het laatste stukje kip op haar bord voor wat het is en loopt met een paar snelle passen om de tafel heen om zich zonder meer op Fabio’s schoot te laten zakken. Enigszins verrast door haar impulsieve gedrag, dat hij niet van haar gewend is, grijpt hij haar beet en als ze haar armen om z’n hals slaat, voelt ze hoe zijn handen strelend over haar rug glijden.

‘Ben je klaar met eten?’ informeert hij wat schor.

Ze geeft geen antwoord, haar mond is met andere dingen bezig en ze hoort hem zacht kreunen als ze in z’n oorlelletje bijt.

Hoofdstuk 2

Twee dagen later loopt Vera met een groep Amerikanen en Japanners de productieruimte door als ze Miguel tegenkomt in gezelschap van een andere man. Ze knikt vrijwel automatisch gedag, laat haar blik even gedachteloos over de onbekende glijden en is al zeker vijf meter verder als ze opeens met een ruk stil blijft staan. Iets in Miguel's gezelschap komt haar bekend voor en ze kijkt om, maar de mannen zijn al tussen de enorme wijnvaten uit het zicht verdwenen en met een verontrust gevoel vervolgt ze haar weg.

Omdat ze de rest van de dag druk bezig is met verschillende groepen vergeet ze uiteindelijk de toevallige ontmoeting tot ze aan het eind van haar werkdag haar laatste groep uitzwaait. Op het moment dat ze zich omdraait om weer naar binnen te lopen, botst ze tegen iemand op en vrijwel automatisch verontschuldigt ze zich in het Portugees.

'Het spijt me,' ze doet een stap achteruit, 'ik keek niet uit.'

De woorden sterven op haar lippen als ze in het gezicht van de man kijkt. Hoewel het bijna tweeëntwintig jaar geleden is, herkent ze hem direct en ze voelt het bloed uit haar gezicht wegtrekken, terwijl ze wankelt op haar plotseling onvaste benen.

'Hola, staan blijven, gaat het?'

Een stevige hand omvat haar bovenarm om haar overeind te houden en de stem, die ze niet had verwacht ooit nog te horen, dringt tot haar benevelde brein door.

'Ik ben in orde,' krijgt ze er nog net uit voor ze zonder meer haar arm lostrekt en zo snel als haar benen haar dragen willen de hal uitrent.

Ze schiet het eerste het beste kamertje in wat ze tegenkomt en leunt daar tegen de achter zich gesloten deur, terwijl ze stokkend adem haalt. Het heeft haar jaren gekost voor ze hem min of meer is vergeten. Ze heeft zichzelf lang voor naïef en onnozel gehouden dat ze zich door zijn mooie praatjes heeft laten verleiden en uiteindelijk is de herinnering vervaagd en gingen er soms maanden voorbij dat ze niet meer aan hem dacht, maar nu ze hem opeens weer gezien heeft, kan ze zich niet voorstellen dat hij ooit weer uit haar gedachten verdwijnt.

Ze klemt haar lippen zo stevig op elkaar dat het pijn doet in haar kaken, maar zelfs dat dringt nauwelijks tot haar door. Het enige wat er door haar hoofd gaat, is wat Matthias in hemelsnaam in de Alentejo doet.

Er was geen enkel blijk van herkenning in z'n blik geweest. Toch gaat ze ervan uit dat als hij eenmaal haar naam hoort en ze elkaar opnieuw

tegenkomen, dat ongetwijfeld verandert. Hoewel, voor hem is ze gewoon een van z'n vele veroveringen geweest, voor haar echter was hij de eerste.

Ze was maanden verliefd op hem geweest en toen ze uiteindelijk met hem in bed was beland, had ze heel even, onnozel als ze was, gedacht dat er een toekomst voor hen samen was weggelegd. Nog geen twee weken later had ze hem echter in de armen van een ander aangetroffen. Ze had ook beter moeten weten. Ze had hem zelf nota bene van iemand anders afgetroggeld, al was dat nooit haar bedoeling geweest. Naïef als ze was had ze van een toekomst samen gedroomd en het zien van hem met een ander had haar meer gekwetst dan ze voor mogelijk had gehouden. In die tijd was ze te jong en te onzeker geweest om hem met z'n gedrag te confronteren en ze was zonder hem nog een keer te zien, vertrokken. De herinnering heeft haar echter nog jaren parten gespeeld.

Toen ze uiteindelijk na ruim drie jaar in een nieuwe relatie durfde te stappen, bleek dat de Italiaanse Vitorio eveneens van twee walletjes tegelijk at en dit had haar gevoel van minderwaardigheid en het wantrouwen in mannen in het algemeen bevestigd. Het was de laatste keer geweest dat ze haar hart voor een man had open gesteld. Liever alleen dan keer op keer afgewezen te worden, had ze zichzelf voorgenomen. Pas toen Fabio elf jaar later in haar leven verscheen, is ze langzaam weer gaan geloven dat er misschien toch nog een toekomst met een serieuze relatie voor haar is weggelegd.

Met een kreun van frustratie laat ze zich langs de deur naar beneden glijden en slaat haar armen om haar opgetrokken knieën, terwijl ze zich afvraagt wat ze nu moet doen. Nog geen dag geleden was ze ervan overtuigd dat ze eindelijk haar plekje gevonden had, rustig, vertrouwd met een lieve Portugees als partner, maar één blik op een oude liefde en alles voelt opeens anders. Direct geeft ze zichzelf figuurlijk een uitbrander. Waarom zou haar leven opeens anders worden door het weerzien met Matthias? Ze lijkt wel gek om zich er zo door uit het veld te laten slaan. Dit verandert niets aan de huidige situatie, waarom zou het? Opeens vastbesloten hijst ze zichzelf overeind, wrijft over haar wangen en haalt een paar keer diep adem. De hand die ze uitsteekt om de deur te openen, trilt nauwelijks ziet ze en opgelucht dat ze zichzelf herpakt heeft, loopt ze de gang weer op.

In het kantoor waar haar tas hangt, is niemand te bekennen. De deur van Miguels kantoor is dicht en omdat haar werkdag er inmiddels op zit, slingert ze haar tas over haar schouder en rept zich naar de uitgang.

Eenmaal in de auto schuift ze gedecideerd de gedachten aan Matthias opzij. Waarschijnlijk was het slechts een eenmalig bezoek en blijft het hierbij, houdt ze zichzelf voor. Geen enkele reden om in paniek te raken. De kans is groot dat ze hem nooit meer terug ziet.

Ondanks alles voelt ze even een steek van teleurstelling door zich heen gaan. Waarom heeft ze dan ook zo idioot gereageerd? Ze had 'm toch gewoon kunnen zeggen wie ze was? Even samen herinneringen ophalen, meer niet. Nu heeft ze zich als een bang kind gedragen door zo maar weg te rennen, net als toen. Hij zal haar wel een idioot hebben gevonden.

Ze rijdt met een rustig vaartje de parkeerplaats af, maar kan tijdens de rit niet voorkomen dat haar gedachten terug gaan in de tijd.

Hoofdstuk 3

Ongeveer tweeëntwintig jaar eerder, Santorini, Griekenland

'Ga nou gezellig mee! Het is de laatste keer voor we allemaal alle kanten opvliegen. De meesten van ons vertrekken eind deze week, het seizoen is zo goed als over,' Lisette Peeters kijkt Vera overredend aan.

'Je houdt je altijd zo afzijdig, waarom toch?'

Vera haalt zwijgend haar schouders op. Ze heeft noch de energie noch de behoefte om uit te leggen dat ze het gewoon gemakkelijker vindt om afstand te houden. Hoe minder persoonlijk contact, hoe kleiner de kans dat iemand haar herkent als dochter van een baby-ontvoerder of nog erger een babymoordenaar. Het zou niet de eerste keer zijn dat iemand middenin een groep een opmerking maakt, die ervoor zorgt dat Vera het liefst door de grond zakt. Ze heeft inmiddels door schade en schande geleerd dat zo min mogelijk contact voor haar het beste werkt. Het is niet gezellig, maar wel veilig en rustig.

Vera verblijft inmiddels al ruim drie maanden op Santorini en Lisette is de enige van de drie jonge vrouwen, waar ze het huis mee deelt, die nog regelmatig een poging doet haar bij de activiteiten van de rest te betrekken. De andere twee hebben het na haar consequent weigeren al in de eerste maand opgegeven en daar heeft Vera geen bezwaar tegen.

Lisette daarentegen blijft tot haar ergernis echter regelmatig aandringen, zoals nu ook weer.

'Laat mij nu maar,' weert ze Lisette dan ook af, 'ik ben nu eenmaal geen feestnummer, ik amuseer me prima in m'n eentje.'

Ze wil zich omdraaien om, zoals gewoonlijk als ze een vrije avond heeft, met een boek in haar kamer te gaan zitten, maar dit keer laat Lisette zich niet afschepen.

'Doe nou niet zo flauw,' houdt ze aan, 'iedereen komt. Er is een barbecue, muziek, het is gewoon gezellig,' probeert ze Vera over te halen, 'Matthias komt me halen, je kan met ons mee rijden.'

In plaats van dat dit een reden is om wel te gaan, geeft juist het noemen van de naam van Lisette's vriend Vera een extra reden om te weigeren.

Als er iets is waar ze geen behoefte aan heeft, is het wel als derde wiel bij dit tweetal aan te sluiten. Ze schudt dan ook nogmaals haar hoofd en maakt aanstalten de kamer uit te lopen, maar iets in Lisette's volgende woorden doet haar verstijven.

'Ben je werkelijk zo saai of ben je ergens bang voor?'

Vera kijkt neer op haar vingers, die zich om de deurkruk klemmen en ziet dat ze wit zijn van de spanning. Bijna wordt ze overvallen door de neiging het boek dat ze in haar andere hand heeft naar Lisette's hoofd te gooien, maar nog net op tijd slaagt ze erin zich in te houden.

'Gewoon saai, denk ik,' zegt ze zo kalm mogelijk, terwijl ze een blik over haar schouder werpt.

'Dat geloof ik dus niet.'

Lisette fronst haar wenkbrauwen, terwijl ze Vera hoofdschuddend aankijkt.

'Ik heb gezien hoe je bent met de gasten, dan ben je hartstikke leuk en spontaan. Je maakt gemakkelijk contact, je hebt gevoel voor humor, daarom begrijp ik niet dat je je telkens terugtrekt als we met z'n allen iets willen ondernemen. Waarom bij ons zo afstandelijk en bij de toeristen zo leuk?'

'Omdat zij alleen met zichzelf bezig zijn en het hen totaal niet interesseert wie of wat ik ben,' het ontglipt Vera voor ze de woorden kan tegenhouden en op het moment dat ze het zegt, heeft ze al spijt als haren op haar hoofd, maar het is te laat.

'En wie of wat ben je dan?'

De blik vol onbegrip in Lisette's ogen doet Vera een diepe zucht slaken.

'Niemand,' brengt ze uit, 'gewoon helemaal niemand.'

'Dat slaat dus echt nergens op. Ik begrijp helemaal niets van jou!' valt Lisette uit, 'maar je kunt toch wel een keer een uitzondering maken? Het is de laatste keer dat we met z'n allen zijn, hierna verdwijnt iedereen, het seizoen is zo goed als over. Ga nu gewoon mee, als je het niet leuk vindt, brengen we je terug, dat belooft ik,' dringt Lisette aan.

Meer omdat ze geen zin heeft in een nieuwe discussie dan dat ze werkelijk staat te trappelen om mee te gaan, geeft Vera opeens toe en ze schiet bijna in de lach bij het zien van Lisette's ongelovige gezicht.

'Echt? Zie je nou wel, zo moeilijk is het niet! Kom, trek wat leuks aan, Matthias is over tien minuten hier.'

Bij het horen van de naam van Lisette's vriend begint Vera opnieuw te twifelen, maar nu alsnog nee zeggen, roept alleen maar meer vragen op dus met een gelaten zucht verdwijnt ze in haar kamer om haar korte broek te verruilen voor een vrolijk gebloemd zonnejurkje.

Tien minuten later zit ze op de achterbank van de jeep, die Matthias de hele zomer van z'n werkgever mag gebruiken en luistert afwezig naar het gepraat van het jonge stel voorin.

Ondanks haar aanvankelijke tegenzin geniet ze van het onverwachte ritje in zuidelijke richting. De nog warme wind streelt haar wangen en speelt met haar lange, blonde haren die ze in een paardenstaart heeft gebonden. De zon staat al laag aan de hemel en maakt lange schaduwen op de weg voor hen en rechts van zich ziet ze het diepe, donkerblauwe water van de *caldera*, het kratermeer, ver onder hen. Ze rijden zeker zo'n vijftig meter boven het wateroppervlak en pas een paar kilometer voor Akrotiri dalen ze langzaam af naar *Caldera Beach*. Ze zijn net op tijd op de parkeerplaats om een van de spectaculaire zonsondergangen waar Santorini om bekend staat mee te maken, zodat ze blijven zitten om het te kunnen gadeslaan.

'Wow, wat blijft het toch mooi! Dit ga ik echt wel missen.'

Lisette slaakt een zucht van bewondering en legt haar hoofd aanminnig op de brede schouder van Matthias, die een arm om haar heen slaat. Vera, op haar plaatsje achterin, kijkt zwijgend toe hoe de zon in de zee zakt onder een uitbarsting van schitterende kleuren. Hoewel ze zich een beetje ongemakkelijk voelt in haar eentje op de achterbank blijft ook zij niet onberoerd bij het zien van de zonsondergang al kan ze het niet laten om haar blik af en toe te laten afdwalen naar Matthias donkere hoofd in plaats van de zon. Diep in haar hart is ze jaloers op Lisette en zou ze het liefst zelf daar tegen Matthias aan zitten, maar helaas moet zij het doen met een eenzaam plaatjes op de achterbank. Al met al klautert ze een paar minuten later met minder tegenzin dan daarvoor de jeep uit. Ze trekt haar jurkje naar beneden en volgt het stelletje naar het strand.

Zo'n dertig jonge mensen, allemaal op de een of andere manier werkzaam in het toerisme, hebben zich vlakbij het gebouwtje van het *Santorini Diving Centre* verzameld om het einde van het seizoen te vieren met een barbecue. De muziek schalt al over het stand en bier en wijn vloeien rijkelijk. De nog zwoele avond leidt er toe dat sommigen vrijwel naakt een duik nemen in het lauwe zeewater en her en der liggen zoenende stelletjes in het strand.

Vera volgt Lisette en Matthias naar twee barbecues, die worden bemand door een paar Engelsen, die de hele zomer als duikinstructeur hebben gewerkt, en worden hartelijk begroet. De sfeer is ontspannen, de drukte van het seizoen is zo goed als voorbij en vrijwel niemand hoeft de volgende ochtend vroeg op, zodat de stemming uitermate relaxed is.

Vera krijgt een plastic beker met sinaasappelsap in haar handen gedrukt, die ze min of meer gedachteloos aan haar mond zet. Ze heeft dorst en pas